

VAS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: VA/HF-HO/941-1/2022.

Ügyintéző: dr. Horváth Ervin

Telefon: 94/517-112

Emlékeztető

a Szombathely Megyei Jogú Város jegyzőjénél, mint elsőfokú önkormányzati adóhatóságnál, a hatóság döntéseinek jogszerűsége tárgyában lefolytatott céllenőrzésről

1.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó ágazati jogszabály

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény 24. § a) pontja

1.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, célja, ellenőrizendő időszak

Tárgya: Az önkormányzati adóhatóság által hozott határozatok jogszerűségének ellenőrzése

Célja: A hatósági ellenőrzés célja annak feltárása, hogy az elsőfokú önkormányzati adóhatóság jogszerű döntéseket hoz-e.

Az ellenőrzés hatóköre: város esetében legalább 100 határozatot kellett ellenőrizni.

Ellenőrizendő időszak: Az ellenőrzéseket 2022. január 1. és 2022. december 31. között kell lefolytatni, a 2021. január 1-je és az ellenőrzés időpontja közt kiadott határozatok vizsgálatával.

1.3. A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa: céllenőrzés

Eszköze: helyszíni ellenőrzés

1.4. Az ellenőrzés időpontja: 2022. október 12.

1.5. A hatósági ellenőrzés során kiemelt szempontok

Az önkormányzati adóhatóság adóigazgatási eljárása tekintetében vizsgálni kell, hogy az önkormányzati adóhatóság határozatai

a) jogszerű döntést tartalmaznak-e, valamint

b) megfelelnek-e a határozatokra irányadó formai és tartalmi követelményeknek.

1.6. Az ellenőrzés megállapítása:

A Vas Megyei Kormányhivatal az elsőfokú adóhatóságnál 100 határozatot ellenőrzött. Ebből 55 határozat volt építményadóval kapcsolatos adófizetési kötelezettséget megállapító vagy megszüntető határozat, 5 határozatot hozott az adóhatóság adó- és értékbizonyítvány kiállításával kapcsolatban, valamint 10 végzés volt végrehajtással kapcsolatos és 25 méltányossági jogkör (fizetési könnyítés: részletfizetés, fizetési halasztás) gyakorlásával függött össze, 5 döntést pedig adó könyvelése tárgyában hozott az adóhatóság.

A vizsgálattal kapcsolatban az alábbi észrevételeket tesszük:

- I. 2021. október 14. napján a Vas Megyei Kormányhivatal jelen ügyben írttal azonos szempontok alapján már egyszer ellenőrzést végzett a Szombathely Megyei Jogú Város jegyzőjénél, mint elsőfokú önkormányzati adóhatóságnál. A következtetéseket a VA/HF-HO/69-3/2021. számú, ugyanezen a napon kelt emlékeztető tartalmazta.

A most végzett ellenőrzés során először is azt rögzítjük ebben az emlékeztetőben, hogy a korábbi emlékeztetőben megállapítottakat az adóhatóság figyelembe vette, az ott leírtakat az azt követően meghozott döntéseiben maradéktalanul betartotta, azokat a döntései meghozatalakor alkalmazta.

- II. A jelen emlékeztető megírásával összefüggésben 3 értékelt körülményre hívom fel az adóhatóság figyelmét:

- II/1. A vizsgált **adó-és értékbizonyítványokkal** kapcsolatban előrebozsátjuk, hogy a jó indokolás a tényállás megállapításával és az annak alapjául elfogadott bizonyítékok ismertetésével kezdődik. A tényállás akkor jó, ha tartalmazza azokat a releváns megállapításokat, amelyek összevethetők az alkalmazandó jogszabályokkal és akkor lesz az indokolás meggyőző, ha olyan bizonyítékokat jelöl meg, amik még hangsúlyosabbá teszik ezeket a releváns megállapításokat. Fontos követelmény a bírósági gyakorlat szerint, hogy a tisztességes eljárás elemét képező „fegyveregyenlőség elve” a bizonyítékok beszerzése körében a közigazgatási eljárásban nemcsak az ügyfelekre, hanem a hatóságra is vonatkozik (EBH2015. K.33.)

Az említett bírósági döntés szerint a hatóság döntését bizonyítékokra alapíthatja, amelyeknek kétséget kizáróan felismerhetőnek, beazonosíthatóknak kell lenniük, nemcsak arra vonatkozóan, hogy milyen fajtájúak, tárgyúak és tulajdonságúak a bizonyítékok, hanem abban a körben is, hogy milyen eljárás alapján kerültek a hatósághoz, azokat ki, mikor, hol és hogyan szerezte be.

A bizonyítékok hatóság általi beszerzésének módja, ideje, helye a közigazgatási ügy irataiból megállapítható kell, hogy legyen (említett bírósági döntés indokolásának [17] bekezdése).

A hivatkozott döntés indokolásának [18] bekezdése szerint, az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése rögzíti: mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok tisztességes módon intézzék. Ilyen módon a hatóságok kötelesek döntéseiket indokolni. Magyarországon tehát az Alaptörvény írja elő a közigazgatási eljárásokra is a fair eljárás követelményét. Továbbá a döntés indokolásának [19] bekezdése szerint, ahogyan az adóhatóság előtt az adózók alakilag és tartalmában hiteles, ellenőrizhető bizonyítékokkal igazolhatják állításaikat, úgy ez hatóság számára is követelmény, azaz a tisztességes eljárás elemét képező „fegyveregyenlőség elve” a bizonyítékok beszerzése körében a közigazgatási eljárásban a hatóságra és az ügyfélre is vonatkozik.

Mindezzel kapcsolatban rámutatunk arra, hogy az elsőfokú adóhatóság, a 85402-2/2022. határozatának indokolásába beépítette azt, hogy az adó- és értékbizonyítványban szereplő értékek megállapításakor az tartalmazza „a helyben szokásos- piaci forgalmi értéket / a NAV összehasonlító értékadatbázisának adatait / az ügyfél által az ingatlannal kapcsolatban szolgáltatott adatokat / és a helyszíni szemle során felvett alábbi információkat.”

Ezek az információk, tények, adatok, azonban nem lettek beépítve a tényállásba, hiányoztak a tényállásból.

Hivatkozunk e körben még a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 85. § (5) bekezdésére, amely szerint a közigazgatási döntésnek tartalmaznia kell a mérlegelés szempontjait és a mérlegelés szempontjai okszerűségének a közigazgatási határozatból megállapíthatónak kell lennie.

Tehát nem elég pusztán - általánosan - hivatkozni arra a határozat indokolásában, hogy az tartalmazza az említett információkat, ha azokat konkrétan, határozottan, beazonosíthatóan nem tartalmazza a határozat indokolása és így mérlegelésükre sem kerül sor. (Nem elég, hogy azokat a hatóság beszerezte és csak úgy általában - általánosan - hivatkozik rá.)

II/2. Másodikként azt kell megemlíteni, hogy a **méltányossági jogkörben hozott határozatoknál** az adóhatóság hivatkozik a 3002/2021. NAV útmutató 9. pontjában írtakra. Azonban ezt szintén csak általánosan teszi. (Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy az útmutató III. fejezetének 9. pontja tartalmazza helyesen a fizetési könnyítés szabályait.) Ez a pont viszont a 63-85. alpontokat tartalmazza. Az adóhatóság egyetlen vizsgált esetben sem hivatkozik arra, hogy a határozatát melyik alpontra, alpontokra alapítottnan hozta meg. Itt kifogásoljuk, hogy az alpontokra, mint speciális szabályozásra hivatkozással, és az azokban foglaltak mérlegelésével, a határozatok egyéniesítése nem történt meg.

II/3. Végül a **végrehajtás tárgyában hozott határozatokkal** összefüggésben rámutatunk arra, hogy abban az esetben, ha a végrehajtást kérő elévült hátralék adók módjára történő behajtását kéri az adóhatóságtól, akkor nem elutasító döntésnek van helye, hanem az adóhatóság a megkeresést végzéssel kell, hogy visszautasítsa, az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. CLIII. törvény 106. § (6a) bekezdés b) pontja alapján. A jogszabályhelyhez fűzött indokolás szerint a végrehajtási jog elévülési határidejének eltelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni. (107872-2/2021. számú határozat)

Összefoglalva: a döntésekkel és azok indokolásával összefüggésben leszögezhető, hogy azok joghatás kiváltására alkalmasak voltak, ezért velük szemben érdemi (anyagi, illetve eljárási jogi jellegű) jogsértés nem volt tapasztalható.

Szombathely, 2022. október 12.

írnazqatő

